

Toimitusjohtajan katsaus 2013

Vuoden 2013 talouskehitys oli vaisua. Euroalueen kriisi osoitti taittumisen merkkejä, mutta Suomen taloudessa suhdanne- ja rakennevaikeudet jatkuivat. Kokonaistuotanto ja vienti supistuivat edelleen ja työllisyystilanne heikkeni. Julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen oli talouspoliittisen keskustelun keskeinen aihe. Myös eläkejärjestelmä kytkeytyi tähän keskusteluun.

Vilkas selvitysten vuosi

Vuoden alussa julkaistiin Eläketurvakeskuksen tilaama kansainvälisten asiantuntijoiden arvio Suomen työeläkejärjestelmästä. Arviossa tarkasteltiin kattavasti sekä etuusia, rahoitusta ja päätöksentekomekanismia että toimeenpanoa ja hallintoa. Arvion mukaan järjestelmä on perustaltaan kunnossa, mutta sitä on ympäristön muuttuessa kehitettävä edelleen. Ennen kaikkea eläkkeelle siirtymistä olisi myöhennettävä. Raporttia käsiteltiin julkisuudessa laajasti ja asiapainotteisesti.

Raporttien ehdotuksien pohjalta Eläketurvakeskus teki useita selvityksiä, joita voidaan käyttää myös tulevan eläkeuudistuksen valmistelun tausta-aineistoina. Selvityksissä käsiteltiin muun muassa vanhuuseläkkeelle siirtymisen alaikärajan kiinnittämistä eliniän odotteen nousuun, osittaista vanhuuseläkettä, perherakenteiden muutoksia ja kannustinkarttumuia.

Kansainvälisen arvion rinnalla ETK teki vertailun eläkejärjestelmän hallintokuluista eri maissa. Sen mukaan Suomessa hallintokulut ovat matalat, kun otetaan huomioon sekä työmarkkinaeläkkeet että lakisääteiset eläkkeet. Myös eläkealan toimijoiden määrä on Suomessa melko pieni.

Keväällä julkaistiin valtioneuvoston kanslian raporttisarjassa selvitys, jossa arvioitiin vuoden 2005 eläkeuudistuksen vaikutuksia eläkkeellesiirtymisikään. Siinä todettiin varhaiseläkereittien tiukentamisen selittävän merkittävän osan eläkkeellesiirtymisiän odotteen viime vuosien noususta. ETLA julkisti alkusyksystä ETK:n yhdessä STM:n kanssa tilaaman selvityksen Eläkeiän sitominen elinaikaan – miten käy työurien ja tulojaon. Sen mukaan vanhuuseläkeiän sitominen elinajan odotteeseen pidentäisi työuria, alentaisi työeläkemaksua ja pienentäisi julkisen talouden kestävyysvajetta.

Eläketurvakeskuksen pitkän tähtäimen laskelmat julkistettiin syksyllä. Raportin mukaan paineet eläkemaksujen korottamiselle ovat hieman aiempaa pienemmät, lähinnä muuttuneen väestökehityssennusteen seurauksena.

”Eläketurvakeskuksen pitkän tähtäimen laskelmat julkistettiin syksyllä.”

Työmarkkinajärjestöt ja hallitus ovat sopineet eläkeuudistuksesta, joka astuu voimaan vuonna 2017. Uudistustyön pohjaksi tehtiin useita selvityksiä. Perusteellisin niistä oli ylijohtaja Jukka Pekkarisen johtaman asiantuntijatyöryhmän raportti, joka julkaistiin lokakuussa. Raportin mukaan eläkejärjestelmässä kokonaisuutena ei juurikaan ole kestävyysvajetta. Työurien pidentäminen eläkejärjestelmän uudistamisen avulla pienentäisi sitä koko kansantalouden tasolla. Raportin johtopäätös oli, että tehdyt uudistukset eivät riitä vuodelle 2025 sovitun tavoitteen toteuttamiseksi ja eläkejärjestelmää on sopeutettava eliniän pitenemiseen.

Vuoden lopulla ETK julkisti uuden Eläkeindikaattoriraportin. Se on keskeiset eläkepolitiikan tunnusluvut helposti luettavaan muotoon kokoava teos, joka on tarkoitus päivittää vuosittain.

Ylijohtaja Jukka Pekkarisen työryhmän anti oli myös Työeläkepäivän aiheena. Kuvassa Jukka Pekkarinen ja Jukka Rantala.

Kuva: Karoliina Paatos

Sähköisiin palveluihin ja kustannustehokkuuteen huomiota

Tietojärjestelmäinvestointeja suunnattiin vuoden aikana erityisesti ulkomaisten eläkehakemusten ja lähetettyjen työntekijöiden todistusten käsittelyn sekä vakuuttamisen valvonnan tehostamiseen. Sähköisten asiakirjojen käsittelyyn perustuva ulkomaisten eläkehakemusten käsittelyjärjestelmä otettiin käyttöön. Lähetettyjen työntekijöiden todistusten käsittelyjärjestelmää rakennettiin. Uutta Työeläkelakipalvelua valmistettiin tiiviisti, mutta käyttöönotto siirtyi vuodelle 2014. EU:n projekti sosiaaliturvasektorin sähköisestä tietojenvaihdosta viivästyi EU-tasolla edelleen.

Vakuutettujen ja myös lainsäätäjien odotukset saumattomille ja helposti löydettävälle verkkopalveluille ovat kasvaneet. Tämä on haaste hajautetulle työeläkejärjestelmälle ja edellyttää alalta myönteistä suhtautumista työeläkealan yhteisen verkkopalvelun edelleen kehittämiseen.

Kertomusvuonna myös toimijakentässä tapahtui muutoksia. Työeläkeyhtiöiden välinen kilpailuasetelma muuttui, kun LähiTapiola Eläkeyhtiö ja Eläke-Fennia yhdistyivät Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Eloksi.

Tietoa eläketurvasta jaettiin aktiivisesti

Eläketurvakeskus jatkoi eläketurvan tunnetuksi tekemistä nuorille. Alkuvuonna jatkettiin Nuorten Akatemian kanssa yhteistyössä tehtyä Valmiina töihin –kampanjaa, jossa kouluvierailijat veivät peruskouluihin työelämä tietoutta. Alkusyksystä valmistui nuorille aikuisille suunnattu vuorovaikutteinen Eläketesti, jossa voi käydä kokeilemassa erilaisten elämänvalintojen vaikutusta tulevaan eläkkeeseen. Testin teki yli 130 000 henkilöä syksyn aikana.

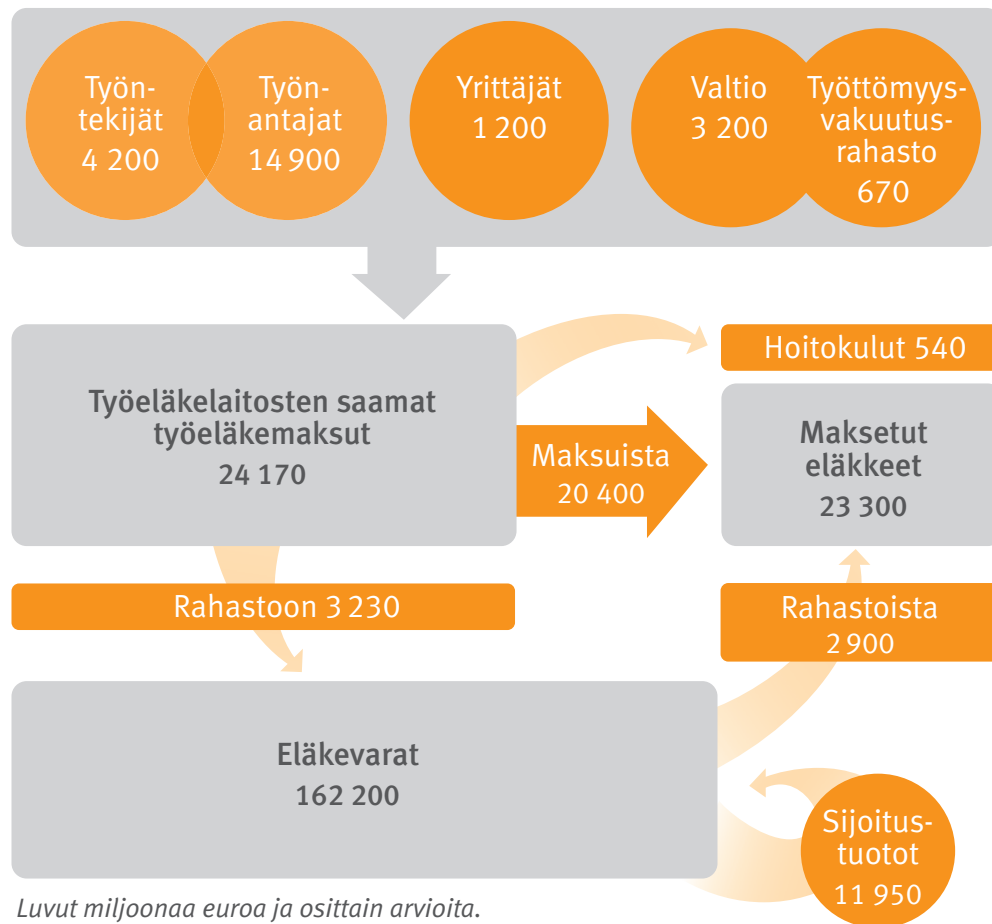
Julkisuudessa käytiin vilkasta keskustelua työeläkejärjestelmästä ja sen rakenteista. Kritiikkiä kohdistui erityisesti hajautetun työeläkejärjestelmän kustannuksiin sekä työeläkealan päättäjiin ja päätöksentekorakenteisiin. Eläketurvakeskuksen asiantuntijat osallistuivat keskusteluun sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa ja toivat keskusteluun tutkimukseen pohjautuvaa tietoa.

Eläketurvakeskuksen laaja asiakastyytyväisyystutkimus toteutettiin nyt toisen kerran. Tulokset olivat erinomaiset. Asiakkaiden tyytyväisyys ETK:n palveluihin on korkealla tasolla, kun verrataan keskimääräisiin yritysten saamiin tuloksiin. Tuloksissa oli jopa jonkin verran nousua edelliseen, kahden vuoden takaiseen tutkimukseen verrattuna.

Kiitän Eläketurvakeskuksen henkilöstöä hyvin tehdystä työstä. Kiitokset menevät myös ETK:n edustajistolle ja hallitukselle niiden panoksesta työeläketurvan ja Eläketurvakeskuksen hyväksi.

Jukka Rantala

Työeläkerahan kiertokulku 2013

Lakisääteisen työeläketurvan rahoittavat pääasiassa työeläkemaksujen maksajat: työnantajat, työntekijät ja yrittäjät. Heidän lisäksi eläkemenojen kustantamiseen osallistuvat Työttömyysvakuutusrahasto ja valtio omilla maksuosuuksillaan. Osa eläkekuluista maksetaan työeläkelaitosten rahoitusta eläkevaroista ja niille saaduista tuotoista.

Eläkevaroja hallinnoivat työeläkelaitokset, jotka hoitavat eläkkeiden maksamisen. Osa kunkin vuoden työeläkemaksuista rahastoidaan myöhempää käyttöä varten, mutta toisaalta rahastoja myös puretaan eläkkeitä maksettaessa. Kerättyihin vakuutusmaksuihin sisältyy myös osuus, jolla katetaan työeläkelaitosten toimintaan liittyviä kuluja.

Toimintakertomus 2013

Toimintaympäristö

Vuoden 2005 työeläkeuudistuksen yhtenä tavoitteena oli työurien pidentyminen. Kehitys on edennyt pitkälti uudistuksen yhteydessä ennakoidulla tavalla, eläkkeellesiirtyminen on myöhentynyt ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyys on parantunut. Elinajan odotetaan kuitenkin kasvavan selvästi nopeammin kuin uudistusta valmisteltaessa ennakoitiin. Tästä johtuen tarve työurien pidentymiselle on entisestään kasvanut. Myös julkisen talouden kestävyys on heikentynyt, mikä on korostanut uudistusten jatkamisen tarvetta.

Maaliskuussa 2012 työmarkkinoiden keskusjärjestöt hyväksyivät niin sanotun työurasiirto-sopimuksen, jossa esitettiin päälinjaukset eläkejärjestelmän uudistamisen jatkamiseksi. Elokuussa 2013 solmitussa työllisyys- ja kasvusopimuksessa uudistusneuvottelujen sisältöä ja aikataulua tarkennettiin. Tavoitteena on edelleen nostaa eläkkeellesiirtymisiän odote vähintään 62,4 vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi tavoitteena on edistää työllisyyttä, tukea julkisen talouden kestävyysvajeen ratkaisemista, parantaa työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyyttä pitkällä aikavälillä sekä varmistaa riittävä eläketurva ja sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus.

Neuvottelut ja taustaselvittelyt eläkeuudistuksen sisällöstä jatkuvat ja ne on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2014 syksyyn mennessä niin, että muutokset astuvat voimaan vuoden 2017 alussa.

Uudistustyön pohjaksi tehtiin ylijohtaja Jukka Pekkarisen johdolla selvitysraportti, joka julkaistiin lokakuun 2013 lopussa. Eläkekysymysten asiantuntijatyöryhmän raportissa arvioitiin, että jo toteutetut uudistukset eivät riitä vuodelle 2025 sovitun tavoitteen toteutumiseen. Arvion mukaan tavoitteen ja ennustetun kehityksen välinen ero on vajaa vuosi. Lisäksi eläkejärjestelmää on sopeutettava elinajan pitenemiseen. Raportissa on selvitetty keinojen vaikutuksia eläkkeiden riittävyyden, eläkkeiden kohdentumisen, eläkkeiden rahoituksen, työllisyyden ja julkisen talouden kestävyysvajeen näkökulmasta.

Keskustelu työeläkejärjestelmästä ja sen rakenteista jatkui julkisuudessa. Huomion kohteeksi ovat joutuneet mm. hajautetun työeläkejärjestelmän toimeenpanon kustannukset.

Työeläkeyhtiöiden välinen kilpailuasetelma muuttui kun Lähi-Tapiola Eläkeyhtiö ja Eläke-Fennia yhdistyivät Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Eloksi 1.1.2014 lukien.

”Neuvottelut ja taustaselvittelyt eläkeuudistuksen sisällöstä jatkuvat.”

Toiminnan tuloksellisuus

Tammikuussa 2013 julkaistiin Eläketurvakeskuksen tilaama kansainvälisten asiantuntijoiden arvio Suomen työeläkejärjestelmästä. Arvion mukaan järjestelmä on perustaltaan kunnossa, mutta mm. väestörakenne ja kansainvälistyvä talous edellyttävät järjestelmän kehittämistä ja eläkkeelle siirtymisen myöhentymistä.

Eläkeneuvotteluryhmälle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja ylijohtaja Jukka Pekkarisen asiantuntijaryhmälle tehtiin niiden pyytämät laskelmat ja muistiot. Sosiaali- ja terveysministeriötä avustettiin lainsäädännön valmisteluun liittyvissä hankkeissa.

”Tietojärjestelmäinvestointeja suunnattiin vuoden aikana erityisesti ulkomaisten eläkehakemusten käsittelyyn.”

Vuoden 2017 eläkeuudistuksen valmistelun tueksi tuotettiin useita tutkimuksia ja raportteja. Vuonna 2013 julkaistiin Eläketurvakeskuksen aineistoon perustunut ekonometrinen tutkimus vuoden 2005 työeläkeuudistuksen työllisyys- ja eläkkeelle siirtymisvaikutuksista. Eläketurvakeskus ja Sosiaali- ja terveysministeriö rahoittivat Etlassa tehdyn tutkimuksen ”Eläkeiän sitominen elinaikaan”. Eläketurvakeskus julkaisi uudet pitkän aikavälin eläkemeno- ja maksulaskelmat. Vuoden aikana valmisteltiin myös tutkimusraporttia sosioekonomisista eroista työurissa ja eläkkeelle siirtymisessä.

Eläkeuudistuksen viestintää varten on rakennettu työmarkkinajärjestöjen aloitteesta vuoden 2013 aikana nettisivusto, ja myös valmiuksia kansalaisviestintään on vahvistettu. Eläketurvakeskuksen tuottaman asiantuntija- ja eläketiedon jakelua sosiaalisessa mediassa vahvistettiin.

Toiminnan kehittämistä ja tietojärjestelmäinvestointeja suunnattiin vuoden aikana erityisesti ulkomaisten eläkehakemusten käsittelyyn, lähetettyjen työntekijöiden todistusten käsittelyyn ja vakuuttamisen valvontaan.

Uuden prosessipohjaisen sähköisiin asiakirjoihin perustuvan ulkomaisten eläkehakemusten käsittelyjärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuodelta 2012 toukokuulle 2013. Myös lähetettyjen työntekijöiden todistusten osalta käyttöönotto viivästyi ja siirtyi helmikuulle 2014. Prosessipohjaisten järjestelmien taustajärjestelmänä toimivasta asiakirjahallinnasta otettiin käyttöön uusi versio syksyllä 2013 ja asianhallinnasta helmikuussa 2014.

Uudistetun YEL-valvonnan tietojärjestelmä otettiin käyttöön helmikuussa 2014. TyEL-valvonnan uudistettu tietojärjestelmä on tavoitteena saada käyttöön alkuvuodesta 2015. Uuden työeläkelakipalvelun käyttöönotto siirtyi vuodelle 2014.

EU:n projekti sosiaaliturvasektorin sähköisestä tietojenvaihdosta viivästyi EU-tasolla edelleen. Siirtymäaika jatkuu todennäköisesti aina vuosille 2016–18. Kelan yhteyspisteen jatkotyöt, työeläkejärjestelmän keskuspuiston suunnittelu sekä Eläketurvakeskuksen omat liittymäprojektit alkanevat aikaisintaan vuonna 2015.

Eläketurvakeskus on jo pitkään kiinnittänyt huomiota toimintansa ympäristövaikutuksiin ja sai maaliskuussa 2013 Maailman luonnonsuojelusäätiön Green Office-merkin käyttöoikeuden.

Taloudellinen kehitys

Eläketurvakeskuksella on oikeus periä tuottamistaan palveluista toimintokohtaisia palvelumaksuja. Eläkelaitokset vastaavat Eläketurvakeskuksen kustannuksista vakuuttamiensa palkkasummien perusteella siltä osin kuin Eläketurvakeskuksen saamat toimintokohtaiset palvelumaksut ja muut tuotot eivät riitä niitä kattamaan. Tätä eläkelaitosten kustannusosuutta määritettäessä otetaan huomioon riittävä ylite Eläketurvakeskuksen maksuvalmiuden turvaamiseksi. Ylite esitetään tilinpäätöksessä kustannusosuusvelkana.

Eläketurvakeskuksen palvelutoiminnan ja muiden tuottojen yhteismäärä vastasi hyvin vuodelle 2013 arvioituja tuottoja. Eläketurvakeskuksen toiminnan kulut alittivat selvästi budjetin. Alitus johtui varsinkin rekisteripalvelukulujen toteuman jäämisestä 1,9 milj. euroa alle budjetoidun Arekin palveluhintojen ennakoitua suuremman alentumisen vuoksi.

Vuonna 2013 työeläkemaksuun sisältyvä Eläketurvakeskuksen kustannusosuus oli 42,2 milj. euroa. Rekisteripalveluiden myynti tuotti noin 1,6 milj. euroa. Muut palvelutoiminnan tuotot ml. asiantuntijatyön ja koulutuspalvelujen myynti sekä valtion korvaus alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta kertyneen eläkkeen rekisteröintikustannuksista olivat noin 1,2 milj. euroa.

Muut tuotot (0,6 milj. euroa) laskivat 7 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Muista tuotoista suurin osa oli vuokratuottoa. Arek Oy luopui osasta käytössään olleista tiloista.

Toimitilojen vuokramarkkinoiden tilanne Pasi-lassa on haasteellinen.

”Eläketurvakeskuksen toiminnan kulut alittivat selvästi budjetin.”

Rahoitustuotot (0,3 milj. euroa) muodostuivat Arek Oy:n osingosta ja korkotuotoista. Rahoitustuotot pienivät yhteensä 0,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Eläketurvakeskuksen kulut olivat 46,0 milj.

euroa. Kulut pienivät edellisestä vuodesta 1,0 milj. euroa. Rekisteripalvelujen ostot olivat 10,8 milj. euroa eli 0,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Muiden ulkopuolisten palveluiden kulut laskivat 0,5 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Kela raken-
taa EU:n edellyttämän sähköisen tietojenvaihdon Suomen yhteyspisteen koko sosiaal-

liturvasektorin käyttöön. Eläketurvakeskuksen osuus näistä rakentamiskustannuksista jäi selvästi budjetoitua pienemmäksi, koska rakentamista ei Kelassa edistetty EU-tasoisien määrittelyjen ja toteutusten viivästymisen vuoksi.

Eläketurvakeskuksen henkilöstökulut olivat vapaaehtoiset henkilösivukulut mukaan lukien 21,4 milj. euroa. Henkilöstökulut nousivat prosenttin edelliseen vuoteen verrattuna. Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat 1,2 milj. euroa ja ne alenivat 4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vapaaehtoisia henkilöstökuluja ovat mm. työterveyshuollon, työpaikkaruokailun, henkilöstökoulutuksen ja virkistys- ja harrastustoiminnan kulut.

Muut kulut olivat 8,8 milj. euroa. Hallinnon ICT-kulut, jotka sisältävät mm. palvelutoimintojen tukemiseen tarvittavien yhteiskäyttöisten järjestelmien ICT-toimittajatyön ja IT-vuokratyövoiman, kasvoivat selvästi budjettia suuremmaksi. Ylitystä aiheuttivat erityisesti asianhallinnan ja asiakirjahallinnan versionvaihdot. Kokonaisuudessaan muut kulut laskivat kuitenkin 3 prosenttia eli 0,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Muista kuluista kiinteistö- ja toimitilakulut olivat 1,5 milj. euroa eli samalla tasolla kuin vuonna 2012. Korjaustoiminnan osuus kuluista kasvoi. Siivouspalveluiden kulut alenivat kilpailutuksen ansiosta. Kiinteistön saniteettitilojen käynnissä oleva saneeraus 2–3. kerroksissa valmistuu huhtikuussa 2014.

Eläketurvakeskus osti toimialan rakennejärjestelyihin liittyen Arek Oy:n osakkeita Suomen valtiolta, mikä kasvatti taseessa osakkeiden määrää 0,3 milj. eurolla 3,4 milj. euroon.

Eläketurvakeskuksen kustannusosuusvelka pieneni vuoden 2013 aikana 0,9 milj. euroa ja oli vuoden 2013 lopussa 19,1 milj. euroa.

	2013	2012	2011
Tuotot yhteensä	45,6	46,5	44,4
Kustannusosuudet	42,2	43,3	39,6
Rekisteripalveluiden myynti	1,6	1,5	1,6
Muut palvelutoiminnan tuotot	1,2	1,1	2,2
Muut tuotot	0,6	0,6	1,0
Kulut yhteensä	46,0	47,0	46,2
Rekisteripalveluiden ostot	10,8	11,2	11,9
Aineistot ja muut ulkopuoliset palvelut	4,2	4,6	3,8
Henkilöstökulut	21,4	21,2	20,8
Poistot	0,8	0,9	1,0
Muut kulut	8,8	9,1	8,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,3	0,5	1,0
Satunnaiset erät	-	-	0,9
Kustannusosuusvelka	19,1	19,9	29,5

Tunnusluvut milj. euroa

Henkilöstö

Eläketurvakeskuksen palveluksessa vuoden aikana ollut keskimääräinen henkilöstömäärä laski edellisestä vuodesta yhdeksällä.

Eläketurvakeskus tekee erillisen henkilöstökertomuksen, joka julkaistaan Etk.fi -sivuilla.

Eläketurvakeskuksen henkilöstön määrä keskimäärin ja henkilöstön palkkojen ja palkkioiden määrät

	Henkilöstö	Palkat ja palkkiot (1 000 €)
2013	386	17 338
2012	395	17 027
2011	393	16 664

Riskienhallinta

Eläketurvakeskuksen riskienhallinta perustuu hallituksen vuonna 2006 vahvistamaan riskienhallintapolitiikkaan. Riskianalyysit tehtiin tulossuunnittelun yhteydessä kaikilla osastoilla sekä johdossa. Riskejä arvioitiin sekä strategisten tavoitteiden että palvelutoiminnan tavoitteiden näkökulmasta.

Lähitulevaisuudessa keskeisimmät Eläketurvakeskuksen strategiset riskit liittyvät vuoden 2017 eläkeuudistuksen valmistelun resursointiin sekä uudistuksen toimeenpanon kustannuksiin ja aikatauluihin. Valmisteluun liittyvien riskien pienentämiseksi on huolehdittava selvitystehtäviin osallistuvien henkilöiden töiden priorisoinnista. Uudistusten toimeenpanoon ja aikatauluun liittyviä riskejä voidaan pienentää varmistamalla, että uudistusneuvotteluissa on käytettävissä tieto tietojärjestelmien ja muiden tarvittavien muutosten vaatimasta ajasta ja resursseista.

Kiinnostus eläkeuudistukseen merkitsee myös lisää kysyntää eläketurvaa koskevalle asiantuntijatiedolle julkisuudessa. Kriittinen julkinen keskustelu on lisännyt koko alan maineriskiä. Sitä Eläketurvakeskus yrittää omalta osaltaan vähentää avoimella ja ajan-kohtaisella viestinnällä.

Hallitus ja johto

Vuosi 2013 oli Eläketurvakeskuksen 53. toimintavuosi. Hallitus kokoontui 9 kertaa ja piti 2 seminaaria. Hallituksen kolmivuotinen toimikausi päättyi vuoden 2013 lopussa ja uusi hallitus aloitti toimikautensa vuoden 2014 alussa.

Mikko Kautto aloitti 1.6.2013 johtaja Hannu Uusitalon seuraajana tutkimus-, suunnittelu- ja tilasto-osastoista vastaavana johtajana. Samalla vastuu hallinto-osastosta siirtyi johtaja Katri Raatikaiselle.

Hallitus 2013

Leo Suomaa, Sosiaali- ja terveysministeriö, puheenjohtaja

Raija Volk, Sosiaali- ja terveysministeriö, varapuheenjohtaja

Risto Alanko, Teknologiateollisuus ry

Lasse Laatumen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Antti Tanskanen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Timo Laitinen, Valtiokonttori

Kaija Kallinen, SAK

Keijo Karhumaa, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Markku Salomaa, STTK (17.6.2013 saakka), Minna Helle, STTK (17.6.2013 alkaen)

Jarmo Pätäri, AKAVA

Timo Sipilä, MTK

Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry

Merja Ailus, Keva (6.12.2013 saakka), Helena Reinikainen, Keva (11.12.2013 alkaen)

Eija Kaipainen-Perttula, Varma

Sini Kivihuhta, Ilmarinen

Hallitus 2014–2016

Leo Suomaa, Sosiaali- ja terveysministeriö, puheenjohtaja

Raija Volk, Sosiaali- ja terveysministeriö, varapuheenjohtaja

Risto Alanko, Teknologiateollisuus ry

Lasse Laatumen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Antti Tanskanen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Juha Sarkio, Valtiovarainministeriö

Kaija Veirto, SAK

Keijo Karhumaa, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Minna Helle, STTK

Jarmo Pätäri, AKAVA

Timo Sipilä, MTK

Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry

Helena Reinikainen, Keva

Sini Kivihuhta, Ilmarinen

Lasse Heiniö, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo

Tulevaisuuden näkymät

Kansantalouden ja julkisen talouden pitkän ajan näkymät ovat edelleen tavanomaista epävarmemmat. Euroopan unionin ja euro-alueen kehitysnäkymät ovat epäselvät. Taloudellisen kasvun ennakoitaan olevan hidasta. Julkisessa taloudessa arvioidaan olevan merkittävä kestävyysvaje.

Seuraavan parinkymmenen vuoden kehitykselle on leimaa-antavaa väestön ikärakenteen muutos. 65 vuotta täyttäneiden määrä ja osuus kasvavat nopeasti. Eläkkeelle siirtyneiden määrät pysyvät lähivuosina suurina ja eläkkeellä olevan väestön määrä kasvaa. Eläkemenojen kasvu jatkuu.

Vuoden 2017 uudistuksen valmistelu vaikuttaa Eläketurvakeskuksen voimavarojen käyttöön.

Vakuutettujen odotukset ja lainsäädännön vaatimukset sähköisiin asiointipalveluihin lisääntyvät edelleen. Palvelujen tuottamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kustannuksiin, jotta työeläkealan tietojärjestelmäkustannusten kasvu saadaan taittumaan. Tässä mielessä on seurattava, millaisia uusia mahdollisuuksia julkisen hallinnon rakentamat asiointipalvelut ja palveluväylä tarjoavat työeläkealalle, vakuuteille ja vakuutuksenottajille.

Eläketurvakeskuksen strategialla ”Työeläketurva tutuksi ja tehoa toimeenpanoon” vastataan edellä kuvattuihin haasteisiin. Vuonna 2014 saavutetaan strategiakauden puoliväli. Puolivälitarkastelun yhteydessä on tarkoitus arvioida, onko toimintaympäristön muutosten vuoksi tarpeen täsmentää myös strategiakauden tavoitteita, osatavoitteita tai mittareita. Osa aloitetuista kehittämishankkeista jatkuu edelleen. Niillä tähdätään palvelujen sähköistämiseen ja parantamiseen sekä toiminnan tehostamiseen.

Strategisena tavoitteena on, että Eläketurvakeskuksen kustannusten osuus koko työeläkejärjestelmän kustannuksista ei nouse. Tavoite vaatii jatkuvaa panostusta, koska koko alalla kustannuksia seurataan tarkasti. Toiminnan tehostuminen ja toimintatapojen kehittäminen mahdollistavat henkilömäärän hallitun alenemisen lähivuosina.

Arekin hinnoittelurakennetta uudistettiin vuoden 2014 alusta. Uuden hinnoittelumallin tavoitteena on lisätä Arekin kustannusten ennustettavuutta, avoimuutta ja selkeyttä, mikä helpottanee rekisteripalveluiden budjetointia myös Eläketurvakeskuksessa.

Eläketurvakeskuksen toimitalo Itä-Pasilassa on valmistunut 1976. Ikääntyvän kiinteistön arvon ja kunnon säilyttämiseen varaudutaan valmistelemalla vuoden 2014 aikana kiinteistön pitkän aikavälin peruskorjaussuunnitelma.

”Vakuutettujen odotukset ja lainsäädännön vaatimukset sähköisiin asiointipalveluihin lisääntyvät edelleen.”

Tuloslaskelma

VARSINAINEN TOIMINTA		1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Tuotot			
Kustannusosuudet	42 169 973,78		43 259 518,58
Palvelutoiminnan tuotot	2 849 210,95		2 611 486,91
Muut tuotot	597 144,64	45 616 329,37	640 516,78
			46 511 522,27
Kustannustenjako			
Saadut kustannustenjakoerät	1 840 016 873,35		1 773 152 712,93
Maksetut kustannustenjakoerät	-1 840 051 248,26		-1 773 141 137,32
Siirto seuraavalle kaudelle	34 374,91	-	-11 575,61
			-
Kulut			
Aineistot ja ulkopuoliset palvelut	-14 968 208,00		-15 813 710,66
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-17 338 072,72		-17 027 414,74
Eläkekulut	-3 142 054,19		-3 220 040,80
Muut henkilösivukulut	-910 700,07		-921 112,29
Poistot	-844 668,28		-929 477,96
Muut kulut	-8 759 573,74	-45 963 277,00	-9 051 294,60
			-46 963 051,05
Tulos ennen rahoituseriä		-346 947,63	-451 528,78
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	185 280,12		-
Muut korko- ja rahoitustuotot	162 078,33		451 882,30
Korkokulut	-410,82	346 947,63	-353,52
			451 528,78
Varsinaisen toiminnan tulos		0	0
SIIRTYNEEN LUOTTOVAKUUTUSKANNAN TOIMINTA			
Kertyneen ylitteen selvittely			
Suoritukset Garantialta	-		634 506,35
Ylitteen selvittelyn siirto taseeseen	-	-	-634 506,35
			-
Kannanhoidon tulos		0	0

Tase

VASTAAVAA	31.12.2013		31.12.2012	
Pysyvät vastaavat				
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset ja rakennelmat	6 481 396,00		6 718 640,00	
Koneet ja kalusto	1 544 832,28		1 771 280,29	
Muut aineelliset hyödykkeet	88 178,16		88 178,16	
Keskeneräiset hankinnat	9 569,08	8 123 975,52	-	8 578 098,45
Osakkeet ja osuudet				
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	3 092 610,03		2 800 000,00	
Muut osakkeet ja osuudet	335 652,14	3 428 262,17	335 652,14	3 135 652,14
Vaihtuvat vastaavat				
Saamiset				
Myyntisaamiset	439 980,51		361 657,53	
Muut saamiset	874 124,08		1 476 433,05	
Siirtosaamiset	3 432 827,94		2 966 065,31	
Kustannustenjaon tasausosuudet	35 938,61	4 782 871,14	1 370,54	4 805 526,43
Rahat ja pankkisaamiset		11 399 013,03		13 036 726,18
		27 734 121,86		29 556 003,20
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Edellisten tilikausien tulos	0		0	
Tilikauden tulos	0	0	0	0
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	2 031 603,28		2 479 793,59	
Muut velat	558 530,36		556 675,25	
Siirtovelat	6 080 901,97		5 966 922,27	
Kustannusosuusvelka	19 063 086,25		19 918 105,74	
Luottovakuutusvelka	-	27 734 121,86	634 506,35	29 556 003,20
		27 734 121,86		29 556 003,20

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistot on tehty suunnitelman mukaisesti EVL:n enimmäismenojäännöspoistoina. Alle 3 vuoden taloudellisen pitoajan omaava käyttöomaisuus on kirjattu hankintatilikauden kuluksi. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna. Varsinaisen toiminnan tulos siirretään sisäisenä siirtona tuloslaskelman kustannusosuuserään sekä taseeseen kustannusosuusvelkaan.

HENKILÖSTÖ JA TOIMIELINTEN JÄSENET

	2013	2012
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	395 471,16	389 395,60
Hallitus	111,685,16	116 230,00
Edustajisto	38 870,00	39 115,00
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	386	395
Henkilöstökulut	21 390 826,98	21 168 567,83

Toimitusjohtajan palkka ja luontoisedut olivat 245 881,58 euroa.

Toimitusjohtajan sijaisen palkka ja luontoisedut olivat 149 589,58 euroa.

Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkeiät ja eläkkeet ovat TyEL:n mukaiset. Lisäksi he kuuluvat suljettuun lisäeläkejärjestelyyn, joka koski koko henkilöstöä. Lisäeläkkeen määrä on vähäinen.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2013	2012
Tilintarkastus	34 639,40	34 865,70
Muut palvelut	11 798,23	38 368,62

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	2013	2012
Varsinainen toiminta		
Palvelutoiminnan tuotot		
Rekisteripalvelujen myynti	1 607 384,59	1 515 084,49
Asiantuntijatyön myynti	588 245,79	519 255,48
Koulutuspalvelujen myynti	379 797,97	393 302,00
Julkaisujen myynti	-	2 475,00
Muut palvelutoiminnan tuotot	273 782,60	181 369,94
Palvelutoiminnan tuotot yhteensä	2 849 210,95	2 611 486,91

Varsinainen toiminta

Muut tuotot

Muu henkilötyön myynti	35 213,35	30 684,00
Muu myynti	58 556,15	67 056,58
Vuokratuotot	467 613,39	503 464,73
Käyttökorvaukset	25 807,17	16 531,69
Muut tuotot	9 954,58	22 779,78
Muut tuotot yhteensä	597 144,64	640 516,78

Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot		
Omistusyhteisyritykseltä	185 280,12	-
Korkotuotot		
Omistusyhteisyritykseltä	34 111,81	55 185,57
Muilta	127 966,52	396 696,73
Korkokulut		
Muille	-410,82	-353,52
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	346 947,63	451 528,78

Tilinpäätöksen liitetiedot

TASEEN LIITETIEDOT				
Käyttöomaisuus	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Osakkeet ja osuudet
Kirjanpitoarvo 01.01.2013	6 718 640,00	1 771 280,29	88 178,16	3 135 652,14
Lisäykset	92 480,20	290 001,07	-	292 610,03
Vähennykset	-	-1 505,00	-	-
Poistot	-329 724,20	-514 944,08	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	6 481 396,00	1 544 832,28	88 178,16	3 428 262,17
Kirjanpitoarvo 01.01.2012	6 460 436,00	1 871 319,69	88 178,16	3 135 652,14
Lisäykset	597 255,22	493 577,34	-	-
Vähennykset	-	-3 190,00	-	-
Poistot	-339 051,22	-590 426,74	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	6 718 640,00	1 771 280,29	88 178,16	3 135 652,14

Keskeneräiset hankinnat 9 569,08 euroa muodostuu toimitalon 2–3 kerroksen saniteettitilojen saneerauksesta, joka valmistuu vuonna 2014.

Saamiset	2013	2012
Myyntisaamiset omistusyhteisyritykseltä	121 030,93	101 619,28
Muut saamiset omistusyhteisyritykseltä otepalvelun ennakot	872 061,08	1 475 195,65
Siirtosaamiset		
Korkosaamiset	6 858,92	-
Hyvityslaskut omistusyhteisyritykseltä	2 503 968,41	1 940 415,62
Hyvityslaskut muilta	692,19	64 699,34
Arvioidut hyvitykset vakuutusmaksuista	134 407,52	90 000,00
Arvioidut korvaukset terveydenhoitomenoista	162 421,00	78 020,00
Arvioitu korvaus VEKL-ilmoituksista	247 800,00	277 000,00
Matkakorvaukset	2 341,76	-
Menoennakot	373 998,14	515 930,35
Muut siirtosaamiset	340,00	-
Siirtosaamiset yhteensä	3 432 827,94	2 966 065,31

Vieras pääoma		
Ostovelat omistusyhteisyrityksille	1 031 151,37	1 383 733,78
Siirtovelat		
Lomapalkkavelka sosiaalikuluihin	4 026 510,00	3 983 021,00
Kustannustenjakoennakot	1 990 201,00	1 855 728,00
Muut siirtovelat	64 190,97	128 173,27
Siirtovelat yhteensä	6 080 901,97	5 966 922,27

Osakeomistus		
Arek Oy kotipaikka Helsinki		
Osakkeiden lukumäärä	3 088 002	
Omistusosuus %	22	
Osuus äänistä %	22	
Kirjanpitoarvo	3 092 610,03	
Oma pääoma	16 081 805,72	15 519 885,55
Tilikauden tulos	1 401 920,17	1 374 244,66

MUUT LIITETIEDOT	2013	2012
Vastuositoumukset ja muut vastuut		
Kiinnitys vuokraoikeuteen ja rakennukseen	387 336,00	387 336,00
Leasingvastuiden yhteismäärä		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	90 030,16	45 094,33
Myöhemmin maksettavat	204 381,68	54 952,13

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2014

Leo Suomaa
puheenjohtaja

Raija Volk

Risto Alanko

Lasse Heiniö

Keijo Karhumaa

Sini Kivihuhta

Lasse Laatumen

Jarmo Pätäri

Helena Reinikainen

Juha Sarkio

Timo Sipilä

Antti Tanskanen

Katja Veirto

Jukka Rantala
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus Eläketurvakeskuksen edustajistolle

Olemme tilintarkastaneet Eläketurvakeskuksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudattamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvä tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus Eläketurvakeskusta kohtaan, taikka rikkoneet Eläketurvakeskuksesta annettua lakia.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on Eläketurvakeskuksessa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausun-

non Eläketurvakeskuksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Eläketurvakeskuksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 9. päivänä huhtikuuta 2014

Deloitte & Touche Oy

KHT-yhteisö

Hannu T. Koskinen

KHT